

Sygn. akt II Ka 82/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Klimas-spr.

SSO Agata Wilczewska

SSO Karol Skocki

Protokolant: st. sekr. sąd. Irena Bąk

przy udziale Ewy Sypniewskiej-Sojki Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Koninie

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2018 roku

sprawy Ł. K.

oskarżonego o przestępstwo z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Koninie

z dnia 29 grudnia 2017 roku sygn. akt II K 1395/16.

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że podstawę skazania oskarżonego Ł. K. uzupełnia o przepis art. 4 § 1 kk.

II. Utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy w pozostałej części.

III. Zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej J. D. kwotę 840 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego w postępowaniu odwoławczym.

IV. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 złotych oraz wymierza mu opłatę w kwocie 400 zł za to postępowanie.

Karol Skocki Anna Klimas Agata Wilczewska

Sygn. akt II Ka 82/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2017r. Sąd Rejonowy w Koninie, w sprawie o sygn. akt II K 1395/16 oskarżonego Ł. K. uznał za winnego tego, że:

- w okresie od lipca 2013 r do 25 maja 2016 r w Niemczech, w m. Kania gm. O. i w L. gm. Ś. znęcał się fizycznie i psychicznie nad zamieszkujejącą z nim konkubinią J. D. w ten sposób, że bez powodu wszczynał awantury podczas których bił J. D. rękoma, kijem i innymi twardymi, tępokrawędziastymi narzędziami o gładkiej powierzchni, kopał ją, uderzał jej głową o ścianę, przewracał ją, skakał po jej plecach, zakładał jej worek foliowy na głowę i dusił ją, krępował jej ręce i nogi oraz zaklejał usta taśmą uniemożliwiając jej w ten sposób wydostanie z pomieszczeń kotłowni i piwnicy w których ją pozostawiał, groził jej pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała, zmuszał ją stosując wobec niej przemoc i

grożąc jej- do przyznania się do postępowań, które nie miały miejsca, lżył ją, poniżał plując jej w twarz i używał wobec niej słów wulgarnych, przy czym po zadaniu jej wielu urazów, na krótko przed przyjęciem dnia 25 maja 2016 r do Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. w następstwie których doznała ona licznych stłuczeń tkanek miękkich (krwiaków) obejmujących twarz, głowę, kończyny (zwłaszcza dolne), otarć naskórka i ran w obrębie powłok głowy i skutkiem których była niedokrwistość wymagająca pilnego przetoczenia preparatów krwi, spowodował u pokrzywdzonej ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, tj. przestępstwa z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt. 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za czyn ten na podstawie art. 156 § 1 pkt. 2 w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Ponadto na podstawie art. 41a § 1, 4 kk orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną J. D. i zbliżania się do pokrzywdzonej J. D. na odległość nie mniejszą niż 50 metrów – na okres 5 lat.

Na podstawie art. 46 § 2 kk Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej J. D. nawiązkę w wysokości 3000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając go w całości na korzyść oskarżonego i zaskarżonemu wyrokowi zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść polegający na dowolnym przyjęciu, że oskarżony Ł. K. popełnił zarzucany mu czyn z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 kk na osobie J. D., podczas gdy brak jest wystarczających i jednoznacznych dowodów świadczących o winie oskarżonego, co w konsekwencji doprowadziło do jego bezpodstawnego skazania;
2. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności ustalenie sprawstwa oskarżonego w oparciu o zeznania pokrzywdzonej i jej rodziny tj. K. i W. D., S. D. (1), S. D. (2) i G. D., które to dowody nie potwierdzają faktu popełnienia zarzucanego oskarżonemu przestępstwa, wynikają z osobistych uprzedzeń świadków, co do osoby oskarżonego oraz wieloletnich sporów rodzinnych między nimi, nadto świadkowie Ci nigdy nie byli bezpośrednimi uczestnikami zdarzeń objętych zarzutem, a ich zeznania oparte były przede wszystkim o informacje otrzymane od J. D., co dodatkowo obniża walor dowodowy ich zeznań, a w konsekwencji sprawia, że zarzucanych oskarżonemu czynów nie udowodniono;
3. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 kpk poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów i logicznego wnioskowania polegających na dowolnym przyjęciu, iż oskarżony popełnił zarzucany mu czyn oraz nieuwzględnieniu dowodów przemawiających na korzyść oskarżonego, w szczególności dokonanie wybiórczej oceny materiału dowodowego w zakresie stawianego Ł. K. zarzutu, błędną oceną zeznań świadków takich jak: K. i W. D., S. D. (1), S. D. (2) i G. D., co doprowadziło do oceny materiału dowodowego sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego;
4. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia tj. art. 170 § 1 pkt 5 kpk w zw. z art. 409 kpk, poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie i oddalenie wniosku obrońcy o wznowienie przewodu sądowego i przesłuchanie zawnioskowanych świadków tj. E. Ł., T. Z. i M. S., podczas gdy przesłuchanie w/w świadków na okoliczności wskazane przez obrońcę przyczyniłoby się do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego i poznania okoliczności, które miałyby istotny wpływa na treść zapadłego orzeczenia;
5. obrazę przepisów postępowania tj. art. 5 § 2 kpk poprzez rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego (zasada in dubio pro reo),
6. obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia tj. art. 410 kpk polegającą na pominięciu istotnych okoliczności sprawy i oparcia ustaleń faktycznych na dowolnie wybranej części materiału dowodowego, co spowodowało dokonanie błędnych ustaleń faktycznych, przyjętych następnie za podstawę wyroku.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o zmianę przedmiotowego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżanego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje

Apelacja wniesiona przez obrońcę oskarżonego Ł. K. okazała się bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie, jednak pozwoliła na niewielką korektę w zakresie podstawy prawnej skazania oskarżonego.

Odnosząc się do środka odwoławczego wniesionego przez obrońcę oskarżonego Ł. K. wskazać należy, iż jego treść jednoznacznie wskazuje, iż głównym zarzutem stawianym zaskarżonemu wyrokowi jest błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść a polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na przypisanie oskarżonemu zarzucanego mu czynu.

Zarzut błędów w ustaleniach faktycznych jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania, a stawiając zarzut ten należy wykazać jakich konkretnych uchybień w zakresie logicznego rozumowania dopuścił się Sąd I instancji, zatem krytyka odwoławcza, aby była skuteczna, musi wykazać usterki rozumowania zaskarżonego orzeczenia (tak wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 1975 r., sygn. I KR 197/74 - OSNKW 1975/5/58). Nie może on natomiast sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu poprzez eksponowanie drugorzędnych okoliczności.

Apelujący obrońca zarzucił również dowolną, a więc niespełniającą wymogów określonych w art. 7 k.p.k., ocenę zgromadzonego materiału dowodowego.

Przypomnieć, więc należy, że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k. jeżeli poprzedzone jest ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego, jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.

W ocenie Sądu odwoławczego, Sąd I instancji przeprowadził analizę każdego istotnego dowodu, tak dowodu uznawanego za niewiarygodny, jak też takiego dowodu, który został przyjęty za podstawę ustaleń faktycznych, oraz dokonał też analizy całokształtu zebranych dowodów w ich wzajemnym powiązaniu, z dbałością o odzwierciedlenie ich treści i obiektywizm wniosków co do sprawstwa oskarżonego.

Sąd odwoławczy pragnie również podkreślić, iż analizując całokształt zebranych w sprawie dowodów należy uznać, że sąd rejonowy zebrał je w sposób wystarczający do merytorycznego rozstrzygnięcia i należycie ocenił, co pozwoliło mu na wyprowadzenie prawidłowych ustaleń faktycznych co do sprawstwa oskarżonego. Sąd ten ustosunkował się do wszystkich istotnych dowodów w sprawie, mając w polu widzenia określone między nimi rozbieżności i stanowisku swemu dał wyraz w zasługującym na aprobatę uzasadnieniu, które czyni zadość wymogom art. 424 § 1 kpk. Wbrew odmiennym twierdzeniom zawartym w apelacji, mającym charakter polemiczny - nie ma podstaw, ani do skutecznego kwestionowania dokonanej przez sąd I instancji oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, ani też poczynionych na podstawie tego materiału dowodowego ustaleń faktycznych odnośnie sprawstwa oskarżonego. Konfrontując ustalenia faktyczne z przeprowadzonymi na rozprawie głównej dowodami trzeba stwierdzić, iż dokonana przez sąd rejonowy rekonstrukcja zdarzeń i okoliczności popełnienia przypisanego oskarżonemu przestępstwa nie wykazuje błędów i jest zgodna z przeprowadzonymi dowodami, którym sąd ten dał wiarę i się na nich oparł. W związku z powyższym kontrola apelacyjna uzasadnia twierdzenie, że zaskarżony wyrok został, tak jak tego wymaga norma zawarta w art. 410 k.p.k., prawidłowo i w pełni oparty na poprawnie dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania.

Jak słusznie wskazuje obrońca oskarżonego kardynalnym dowodem w niniejszej sprawie są zeznania pokrzywdzonej J. D.. Nie sposób zgodzić się jednak z twierdzeniem skarżącego, iż jej zeznania nie mogą stanowić przekonującego

materiału dowodowego. Sąd Okręgowy w pełni zgadza się z oceną zeznań pokrzywdzonej dokonaną przez Sąd I instancji, który dał wiarę zeznaniom pokrzywdzonej. J. D. w sposób konsekwentny i przekonujący zeznawała na okoliczność zdarzeń, będących przedmiotem zarzutów, szczegółowo opisywała poszczególne zachowania oskarżonego, pomimo ich wielości a także znacznego czasookresu na każdym etapie zeznania jej były kompatybilne z wcześniejszymi.

Wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonego wpływu na powyższą ocenę nie ma fakt bezowocnych interwencji policji. Nie można zapominać, iż interwencje te były przeprowadzane bądź to na wniosek sąsiadów bądź przebywającej na terenie Niemiec rodziny pokrzywdzonej a policja poza rozpytaniem nie miała możliwości szerszej interwencji skoro pokrzywdzona kamuflowała wszelkie fizyczne dolegliwości oraz negowała złe zachowanie oskarżonego. Dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny zeznań pokrzywdzonej nie podważają również argumenty skarżącego, iż nie możliwe jest aby w sytuacji znęcania się przez oskarżonego nad pokrzywdzoną – ta przez tyle lat życia z oskarżonym nie szukałaby pomocy u odpowiednich instytucji czy rodziny. Owszem, fakt ten z całą pewnością budzi zdziwienie, niemniej jednak nie można zapominać jak bardzo zależna psychicznie od oskarżonego była pokrzywdzona. Oskarżony, bowiem niejednokrotnie powtarzał jej, że jeśli komukolwiek powie o tym co się dzieje w ich domu to on zabierze jej dzieci, ponadto ciągle powtarzał jej, że bez niego z całą pewnością ona sobie nie poradzi. To strach przed oskarżonym a także i strach przed utratą dzieci paraliżował pokrzywdzoną przed jakimkolwiek działaniem zmierzającym do szukania ratunku.

Prawidłowej oceny dokonał również Sąd meriti w zakresie oceny zeznań świadków S. D. (1), S. D. (2), W. D. i K. D., przy czym zauważyć należy, iż nie byli oni bezpośrednimi świadkami wszystkich zdarzeń z udziałem oskarżonego wobec pokrzywdzonej. O najważniejszych incydentach dowiedzieli się z relacji J. D., jednak ich wątpliwości co do sytuacji między partnerami zrodziły się już w wyniku braku kontaktu z pokrzywdzoną czy nawet braku możliwości spotkania z nią na terenie Niemiec.

Mija się z celem wyszukiwanie przez obrońcę jakichkolwiek sprzeczności w wyżej wskazanych dowodach osobowych, gdyż wskazywane przez nich okoliczności braku śladów obrażeń na ciele pokrzywdzonej czy negocjowania z jej strony agresywnego zachowania oskarżonego, nie świadczą jeszcze o niewinności oskarżonego. Jak już wyżej było zaznaczone taka postawa pokrzywdzonej spowodowana była zależnością psychiczną oraz strachem.

Podkreślić należy jednak, iż zeznania ww. świadków oraz pokrzywdzonej podparte zostały rzeczowym materiałem dowodowym w postaci opinii biegłych i stanowią integralną całość potwierdzającą popełnienie przez niego czynu zarówno z art. 207 § 1 kk jak i art. 156 § 1 pkt. 2 kk.

Nie ma racji również skarżący, iż wiarygodność zeznań pokrzywdzonej podważają zeznania świadków M. S. (2), A. N., E. B. czy K. K. (2). Wręcz przeciwnie, jak już też zauważył Sąd Rejonowy, M. S. (2) czy A. N. jedynie potwierdzili porywczy charakter oskarżonego oraz skłonności do nadużywania przemocy fizycznej, zeznając iż uderzył on swoją matkę, na tyle silnie iż zaszła konieczność wezwania pogotowia.

Zgodzić można się ze skarżącym, iż faktycznie w aktach sprawy znajduje się oświadczenie złożone przez pokrzywdzoną o rzekomych zdradach jakich miała się ona dopuszczać, jednak obrońca ten stara się nie zauważać pod jak olbrzymią presją oskarżonego znajdowała się pokrzywdzona a oświadczenie to zostało sporządzone na polecenie samego oskarżonego pod reżimem zaboru dzieci i utraty z nimi jakiegokolwiek kontaktu.

Nie można podzielić zarzutu apelacji zmierzającego do wykazania, iż w toku procedowania przed sądem I instancji doszło do naruszenia art. 170 § 1 pkt. 5 w zw. z art. 409 kpk poprzez oddalenie wniosku o wznowienie przewodu sądowego i przesłuchanie zawnioskowanych świadków. Zdaniem Sądu Odwoławczego, decyzja Sądu Rejonowego w tym zakresie była słuszna a Sąd ten przedstawił racjonalną i przekonującą argumentację swojej decyzji.

Niewielkiej korekty natomiast wymagała podstawa prawna skazania oskarżonego tj. art. 156 § 1 pkt. 2 kk. Mając na uwadze fakt, iż czyn zarzucony oskarżonemu obejmuje okres od lipca 2013r. do 25 maja 2016r. a w okresie tym tj. w

dniu 13 lipca 2017r. dokonano ustawowego podwyższenia granic sankcji powołanej normy – podstawę skazania winien stanowić art. 156 § 1 pkt. 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk, który nakazuje stosować ustawę względniejszą dla oskarżonego.

Z przedstawionych wyżej względów, Sąd Okręgowy na mocy art. 437 § 1 i 2 kpk dokonał korekty podstawy prawnej skazania oskarżonego Ł. K. a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok jako słuszny i trafny, uznając apelację zarówno obrońcy oskarżonego za bezzasadną.

Mając na uwadze fakt, iż również w toku postępowania odwoławczego oskarżycielka posiłkowa korzystała z pomocy pełnomocnika, Sąd odwoławczy na podstawie §11 ust. 2 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwotę 840 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów pomocy prawnej w postępowaniu odwoławczym.

Orzeczenie o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze oparto o przepisy art. 634 kpk w zw. z art. 627 § 1 kpk w zw. z art. 2 ust.1 pkt. 5 ustawy o opłatach w sprawach karnych, zasądzając od niego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł oraz opłatę za to postępowanie w kwocie 400 zł.

SSO Anna Klimas SSO Karol Skocki SSO Agata Wilczewska